

POSUDEK KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Autor práce: Alena Přikrylová

Studijní obor: Sociální práce

Stupeň studia: bakalářský Forma studia: kombinovaná

Název práce: Aktivizace obyvatel domova seniorů v Hranicích

Autor posudku: Doc. PhDr. Dana Sýkorová, Ph.D.

oponentka práce

Bodovou škálu: *nepoužívám*

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce (teoretická, empirická...)

Body

0-4

1 Vztah tématu práce ke studijnímu oboru či programu, aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce, ...

Téma bakalářské práce odpovídá studijnímu programu sociální práce. Diplomantka nezdůvodnila uspokojivě jeho aktuálnost ani společenskou relevanci. Nestáčí konstatovat: "V populaci starých lidí roste počet těch, kteří přestávají být soběstační a potřebují pomoc od druhých..." (s. 6)

2 Formulace cíle práce, jeho vztah k tématu a názvu práce.

Téma práce je natolik obecně formulované, že její cíle s ním "bez problémů" korespondují. (Cílem bylo "zjistit názory a spokojenost s možnostmi a samotnou realizací aktivizační činnosti obyvatel domova seniorů v Hranicích"). Složitější k posouzení je ovšem vztah cíle a aplikovaného výzkumného přístupu a metod (viz níže).

3 Úroveň a kvalita teoretické části práce (přehled poznatků), vztah k cíli práce. Vhled autora do problematiky, domácí a zahraniční odborné zdroje, využití databází, práce se zdroji, prameny,...

Diplomantka prezentuje v příslušných kapitolách různé definice stáří a přístupy k periodizaci životního běhu, aniž se pokusila o kritický přístup. (Proč se např. "přiklonila" k definici stárnutí Vágnerové (2007)? Asi ne proto, že je "nejobširnější", jak uvádí na s. 7) Kapitola Pobytová zařízení mohla být více zaostřena na ten druh sociálních služeb, kterých se výzkum dotýká, ostatní formy stačilo jen zmínit.

V části práce věnované aktivizaci seniorů diplomantka uvádí mimo jiné možná rizika aktivizace. Jak se dívá na další riziko, kterým může být stigmatizace seniorů spojená s účastí i neúčastí na aktivizačním programu? K přehledu aktivizačních činností diplomantka předeslala, že: "Z nepřeberného množství aktivizačních činností jsem si vybrala následující aktivity ..." (s. 22). Na čem svoji volbu založila? Teoretická část je zakončena Souhrnem (s. 33), ve kterém diplomantka spíše jen krátce a neúplně rekapituluje požadavky na aktivizaci seniorů v pobytových zařízeních.

Co se týče literatury, již v bakalářských pracích by se diplomanti neměli spoléhat na učební texty, příručky, slovníky, populárně naučné knihy.

4 Výzkumná otázka, hypotézy, ... a jejich vztah k teorii a metodě práce, popis metody, využití adekvátních metod a technik zpracování (analytických, výzkumných, statistických, jiných), ...

Vůči cíli a výzkumným otázkám, které diplomantka formulovala, není volba kvalitativního výzkumu adekvátní. Názory klientů na aktivizační činnosti, jejich spokojenost s nimi mohla jednoduše zjišťovat pomocí kvantitativního přístupu. Aplikaci kvalitativní metodologie "zdůvodnila" strohým konstatováním: "po zvážení všech kladů a záporů jsem zvolila kvalitativní výzkum, který více naplňuje cíl mé bakalářské práce" (s. 35). Diplomantka, stejně jako řada jiných studujících, předkládá namísto konkrétního popisu a argumentace aplikované výzkumné strategie spíše obecné poučky z učebnic.

Tam, kde bych předpokládala uvedení výzkumných otázek, diplomantka prezentuje otázky tvořící

obsah rozhovoru (s. 35). Skutečnost, že v práci zařadila nejprve kapitulu o metodě a teprve poté uvedla cíl výzkumu, vzbuzuje pochyby o porozumění logice výzkumného procesu (kvalitativního i kvantitativního).

Chybí také argumenty podporující užití polostrukturovaného rozhovoru. Z jeho scénáře a přiloženého transkriptu je zjevné, že jde nejspíše o strukturované dotazování charakteristické pro kvantitativní přístup. Kvantitativnímu přístupu by odpovídal i diplomantčin důraz na to, aby kladla všem participantům stejné otázky a "vše směřovala k získání názorů klientů", s. 40 (standardizace dotazování? manipulace komunikačními partnery?).

Uspokojivě popisuje přípravu sběru dat, kontaktování pracovníků zařízení atd., navázání kontaktu s participanty.

Diplomantka uskutečnila rozhovor rovněž s aktivizační pracovnící – není jasný důvod. V rozhovoru získala informace o nabídce a organizaci poskytování aktivizačních služeb, mohl rozhovor sloužit k podpoře validity výsledků výzkumu?

5 Zpracování výsledků práce, interpretace výsledků...

☐

Diplomantka nazývá kapitolu 5.6., týkající se analýzy dat, nevhodně Hodnocení. (Mohlo by navodit závažnou otázku hodnocení ve vědě.) V této části práce postrádám popis postupu zpracování a analýzy dat (kódování), čímž diplomantka jen dále posiluje nevěrohodnost výzkumného procesu a nedůvěryhodnost jeho výsledků.

Ani předložené výsledky analýzy a interpretace dat neodpovídají očekávání vztaženým ke kvalitativnímu výzkumu. Kvalitativní výzkum má přinést mnohem více než jen zjištění: "že většina respondentů se aktivizačních aktivit účastní a že se jim líbí"; že "převážná část oslovených seniorů je spokojena s nabízenými druhy činností" (s. 49) či zjištění obtíží souvisejících se zdravotními problémy, zhoršeným sluchem, atd.

6 Diskuse práce, závěry práce, přínos práce (teoretický, empirický, metodologický, praktický, ...)

☐

Závěr bakalářské práce zpochybňuje výše uvedené metodologické nedostatky.

7 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, struktura práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy...

☐

Formální stránka bakalářské práce je v pořádku, chyby v textu ("překlepy" apod.) jsou ojedinělé.

8 Celkové hodnocení práce a její specifika, nové trendy ...

☐

*Vedoucí práce hodnotí i spolupráci se studentem (četnost konzultací, samostatnost zpracování, iniciativa a zájem autora o kvalitní zpracování, spoluúčast na výzkumných, rozvojových projektech, apod.).**

Práci doporučuji k obhajobě jen s vážnými výhradami.

Poznámky,
doplňky
posuzovatele:

Otázky k
obhajobě:

1. Jaký je vztah mezi cíli – výzkumnými otázkami – výzkumným přístupem – metodami?
2. Jak se liší ve své podstatě kvalitativní a kvantitativní přístup?
3. Vysvětlit proces kódování dat (vytváření kategorií, jejich uvádění do vztahu).
4. Jaká rizika mohou být spojena s tím, že participanty výzkumu vybírají pracovníci pobytového zařízení?

Hodnocení celkem:

Body
celkem

Práci *doporučuji* k obhajobě

Návrh klasifikace práce: *E*.

Datum:

14.5.2020

Podpis:

BODY	NÁVRH KLASIFIKACE	
27 a více	A	Minimálně dva body v každé položce
23 až 26	B	Minimálně jeden bod v každé položce
19 až 22	C	Minimálně jeden bod v každé položce
15 až 18	D	Maximálně jedna "nulová" položka
11 až 14	E	Maximálně jedna "nulová" položka
10 a méně	F	Více jak jedna "nulová" položka

V případě snižování počtu bodů při hodnocení jednotlivých kritérií je třeba snížení vysvětlit slovně u příslušného hodnocení, zejména u „0“ a následně promítnout do celkového hodnocení práce.